

Kolskoot

Die bokkie het hom steeds ontwyk
al het hy haar ook haa' bekniip;
twee, eendag, ook sy drif tot shoot:

~~sy't op die plek gedwa' beswyk.~~
die bokkie het haar self ontbloot.

Reels kwatryne oor queens?

Queen.

16 Dec
1977

Haar huil ontdooi haar masker,
tap in haar hals en gin.

haar pruk lyk skielik ^{brasier,} valser: te jonk, te duur, te dwaas bemin
~~sy het weer dwaas bemin.~~
hoe dwaas ^{Kan} sy bemin!
~~sy het te jonk bemin.~~

Die branderouër

Hy het sy witperd ver gaan haal
waar groen nog blou is, amper swart;
hom bloots geny, gespoor, getart,
en teen sy maankaar afgegely.

Pessimiste

Die spesie ly aan tonnelvisie, ~~is~~
maar omgekeerd ~~is~~ ~~in~~ ~~ander~~ ~~skyn~~ soos dit my skyn:
~~die~~ donker voor ~~en~~ ^{is} tonnelwyd,
~~word~~ ⁱⁿ duisternis met lig omlyn.

12. 04. 1978

Die kortverhaal

Een helfte word jou nooit vertel
die ander helfte weer te snel —
dis mos pervers, ons toegespittheid
op hierdie ingekorte spel?

Kwatryn vir Braam se geskenkkopie

Danseur ignoble

Hy tors sy ballerina
met swier en goeie wil,
net jammer dat haar wegdra
sy boude so laat drill.

Prulakteur "Ham" Prulaktrise

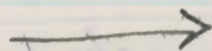
Met alle sluise ope
oortroom sy man en muis
want wat is melodrama
sonder trane "op die huis"?

Lekker is 'n vinger lank

Lekker is 'n vinger lank
- en soms 'n ietsie minder -
maar kortheid sal die soektog
na lekker nooit verhinder

want ~~juis~~ omdat hy ^{so} kort is,
'n voorsmaak van nog meer,
is lekker die diktator
wat wêreld regeer.

Lekker is nooit nou nie
bestaan bloot ^{as} in onthou:
'n hoogs potente gisting
~~wat aan jou toekoms brou.~~
wat toekomstome brou

L'envoi

96

Is eendag dalk ons stene
'n fyndraai in die tyd
met lekker ~~vat~~ ~~net~~ ~~aanhou~~ owerloedig juis
verewig en al-tyd?

Of moet hy sy kontras hē?
He hierin ~~(d)~~ sy waarde?

16 Maart 1984

'n Vol maar onwerklike week, en met neurotiese onderone.
 Die Clive wat ek op die lughawe gaan ontmoet het, is
 vreemd en hoflik; byna 'n vreemdeling. (Is hierdie Britse
 gereserveerdheid nie die eerste vorm van patronisering nie?
 En terselfertyd lafhartig?) Ek vrees my sessoen in die
 (gekke)paradys is verby. Die spontaneiteit en poësie van
 vroeër is weg, en ek is nie van plan om dit te "speel"
 nie. Ek is nie 'n mens van die suburbs wat teen heug
 en meug moet demonstree dat sy huwelik slaag nie.
 (En vorentoe, Colette: in die wildernis)
 Die wildernis het reeds sy tol begin eis. My dwaalvagte
 het weer begin; ek maal en maal en slaaf te min.

Aan 'n jong digter of Ars poetica

Verny
 woordskittering:
 wat blink,
 kan ook stink

*

Jegnick is nes 'n jong konkommer
 oorsy jy hom verlip by sommer

Die stukk oor die brief (lewers DIE BRIEF) waaraan
 ek so opgesien het, is klaar. Vanoggend gaan ek
 poler en afrond. Vir die eerste keer het ek ook vir
 myself 'n "standhoudende" teorie oor die brief.

Nudiste: Graaff's Pool

Die' songaar steaks gedreuk in die
(wat vroulik ruik: 'n iets te soet)
sal teen die middag kaining wees
met sie. 'n zweem van bloed.

Memento Mori (3)

Geen kastanjette wat meer klepper,

haar kake is nou sonder spier —

maar by haar mond uit — Carnencita! —

hang steeds in bloedrooi angelier.

12 Junie '90

Ingrid Jonker

~~h Afgekaptē lewe~~

~~h Afgebroke lewe~~

Haar afgebroke lewe

val kunstenaars ten prooi

wat — ~~mediumgebonde!~~ — mediumgewyse

die lewe wil voltooi.

SANSKRIF

Op sandsteen, verskeil agter blinkblaas,
hul koppe onlaag, & sandpaar:

son hulle kon weet, met horings veroleg,

ook slyders raak somtyds dodelik geheg?
slyderdes
vryande
soms

X

OPSEGGING

Uit jou net glijp seepglad ruit
gewaande bona fide - brint:
gesondheid, kragte en verstand
was tydelik aan jou verpand.

Caravaggio

was 'n prostituut, maar ook esteet
 wat alles van verwording weet:
 sy goue seuns en rooiwangvrugte
~~is klaar ge~~

~~dra klee die merk van die Gedugte.~~
 is klaar gekneus deur die Gedugte

Caravaggio

Was prostituut. Was ook esteet
 wat alles van verwording weet:

sy goue seuns en rooiwangvrugte
 is klaar gekneus deur die Gedugte.

Rembrandt 1669: laatste selfportret Rembrandt -
selfportret, 1669

Sg toets is swaar, impasto dik:

vir laas moet hy oor tyd beskik

(dix min wat hy nog owerig het)

en dit laat stol tot selfportret.

Arties en koppelbaar, en dikwels hoer;
 en al drie rolle het ^{jou} hom ylings meegevoer
 soos hoofse wyn, uit kelders van 'n kardinaal
 vir wie ~~hy~~, of ~~sy~~ beurt, ~~moes~~ gaan haal.
 } versook;

jong bulletjes, uit steeg en agterstraat
~~o~~ ~~maar~~ ^{nog lyk} ~~geek~~, in damp van eie sweet en saad; en
 en ná verbouik het ~~hy~~ hul vasgelê
 of ~~in~~ doeke wat die Kerk wou hê.

Maar soms, verstil, verf ^{hy} 'n vraag;
 'n blom, 'n brood, voor ~~hy~~ weer verder vlag
 ná nog 'n hofsaak, ~~rel~~ ^{moord en rel} ~~en moord~~
~~na~~ Malta, Sirakuse, of watter oord
 jy, onbesuisd en diep gekwel,

Poëte mandit. wat heilig onrus stege:
 ons lees ~~in~~ ^{ouself in jou} ~~ons~~ ~~ee~~ ~~aan~~ gesig.

Jemyl ek na die sterre kyke, komponeer ek in versie vir
Danie Botha:

MC

Sy grootste oomblik in die tyd,
sy orgasme ofte wel kleine dood,
is wanneer grimering begin sypel
en die kollig. - 'n son ^{thom} ontbloot:
hy bepaal en oordeels dan sy mense
soos 'n diva of slank matador,
met suisende swaagslag ^{en} of sleek:
en wee die beproefde wat mor.

met hier kan ek maak en breek:

Sonnet

Toegewikkel soos 'n Broeder:

syig, rekbaar is die huiuk

en ook die kaph, wat toeskuiif soos 'n luiik:

blootshoofdigheid behaef 'n hoeder —

so net, sonet, sonnet

in gips gegiet of blote vlees

Kan hy rigid of saepel was:

sy vorm wil ~~hom~~ niks belet —

O rank kolom! O koststeelpries!

sy het jou basis goed gekies ~~wa~~: soos 'n vring

jou teenwig is wel ~~goed~~ ^{behlind} verpak —

genaat, beaard, jou rimpelsak —

en ~~my~~ bly in volheid welbewus

dat ~~sy~~ jou gewig op pere rus.

Jelso is my nie
lekker nie

~~Oprek~~ en in ^{al jou} ~~jou~~ volheid ~~stads~~ ^{opreng} bewus

dat jou gewig op pere rus.

sy is in volheid jou bewus

dat jou gewig op pere rus

O rankel steel, jy ~~is~~ ^{bleef} bewus
dat jou gewig op kloters rus.

17 Maart 2004

Shakespeare-sonnet

Joegwikkell soos 'n Broeder:

syig, rekbaar is die huik

en ^{sonnette} monnikkap, wat toeskuij soos 'n luik:

blootshoofdigheid behaef 'n hoeder -

so net, sonet, sonnet

in gips gegiet of blote vlees

kan jy rigied of soepel wees:

jou vorm wil jou niks. Belet -

O stoer kolom! O kortsteelspies!

jy het jou basis goed gekies

en op die koop toe slim verpak:

genaat, beaard, jou rimpelsak

waarin, soos ^{alkans?} Karabell ^{etikels} van die lus

twee klotters immer potsend rus.

het hom uitgestuik uit veldslag
en stryd

Philoctetes op Lemnos

Vrothoosjie, dit was sy kwaal gewees.

Of pisvaet. Hoe dan ook, 'n slang se byt
het hom uitgestuik ^{tot in sy ballingskap} tot 'n bannelingslyd:

Sy etterende wond wat nie wil genes

het hom geëiland gehou, diep in die see,
van gode vervreem; van huis en haard.

En só word hy oud, ~~sout~~ ^{met} gekoek in sy baard.

En versengend die pijn wat nie skiet wil gee.

Verlossing het gekom; ~~in~~ ^{smert} sy ~~smert~~ ^{is} opgeklaar.

Met wyndonker golwe tussen hom en sy groot
waar hy ^{al} vander ~~en vander~~ ^{weg} van sy ^{in troere} eensame lot.

maer wat ~~reik~~ ^{moet} sy hart met die oortog gewaar?

↳ Lemnigog

Nou reeds verlang na die manlike musiek
van rotse en see, en hul oerou ritmiek.

Half ironies dat ek dié vers op Vryheidsdag geskenk
het. Dets oor die vryheid van die balling; sy
skoon eensaamheid? En nie bedag nie. Ook die
vers is vir my "gegeë".

en "souting sy baard"
"soutthai"

van sy eiland tot banneling - lot

Orpheus of Die singende kop

Daarom het die Thrasiese vroue hom vervolg
en sy ledemate van sy romp gewring,
daarom; dat hy, al was hulle hoe verbolge,
nog steeds sy credo en sy klaaglied sing:

Daarom, al ~~was~~ ^{beslag} hul ontsake, en verbolge,
het die Thrasiese vroue vir Orpheus vervolg,
daarom sy ledemate van sy romp gewring:
~~daarom; dat hy~~ ^{omdat hy sy kop ekstasies bly sing} ~~en desondanks~~ sing.

Daarom

die vroue Orpheus
En toe het hul die goddeling onthoof
maar die singende kop het nogtans geloof,
en vertel van hoe die liefde sy weg kan vind
tenig na die liefde in die swart labirint.

omdat sy kop ekstasies bly sing
~~en~~

en Euridikê spys en haar skoonheid loof:

en toe het die vroue Orpheus onthoof;

maar nog sing die kop ^{hoe die} liefde ~~wat~~ vind,
die weg na die liefde, id swart labirint

~~En toe het die vroue die kop gegooi~~
in die Hebrus, maar die kop het genooi,
en ook die golve sing, ~~so~~ temyl hulle

Die vroue het die kop in die Hebrus gegooi
maar die singende kop het die golve genooi
en ritmies en lirie het die golve geklote
om 'n marmerwit kop, gehef soos 'n rots.

Al kom dan die maker daarv~~an~~^{uiteindelik} om,
die ware poësie sal nooit verstom.

1 Daaron, doldriftig, in ~~haal~~^{gevoel} jag
het die Thrasiese vroue vir Orpheus gejaag
en sy ~~ledemate~~^{arms en bene} van sy romp gewring:
~~Daarom: dat~~
omdat sy hoof ekstasies bly sing.

en Euridikê prys en haar skoonheid loof.

En toe het die vroue Orpheus onthoof;
maar nóg sing die kop: hoe ~~dit~~^{sy} liefde, ~~om~~^{kon}
sy weg na die liefde, in die swart labirint.
die maaisame weg,

Die vroue het die kop in die Hebrus gegooi,
maar die singende kop het die golve genooi
en ritmies en lirie het die golve geklote
om 'n marmerwit kop, gehef soos 'n rots.

(Al kom dan die maker uiteindelik om,
~~die ware poësie sal nooit verstom.~~
die ware poëem lewe lank na hom.

nie in vorm gekry het nie.

xxx

Die roemer, die wyn, die karaf

By in sewentiende-
eeuse stillerwe

Uit watter stoffedekte bottel
is die karaf gevul?

Buikig staan dit langs in skottel:
die wyn se herkoms bly verhuul.

In die skottel glim in oester

naas ~~druivekorrels~~^{troosse} blink geswel,
die skilder wil die kyker koester
en intrek by in sinnespel.

Die roemer, ^{met sy voetstuk} ~~groen~~ geknobbeld,

voetstuk groen
geknobbeld

het omgeval op die damas,

die skuins lig gly oor elke hobbel
en ~~treur~~^{peins} oor wyn wat ~~bloedryk~~^{bloedoor} was.

Die oomblik, mens, is wat jy het:
 o neus sy vlugtige boeket.

ontmaagding
 Jaal -> raaf

druive = bloed van Christus }
 kruisiging }

geopende oester = ontmaagding
 skoonheid

omgevalle glas = verganklikheid

dikbruigige skenkkran of karaf = vraatsug

Die oomblik, mens, is wat jy het;
 hoe vlugtig ook sy ryk boeket.

Karaf staan bruikig langs in skottel:
~~sy~~ wyn se herkoms bly verhuul

Die ~~karaf~~ ^{troep} staan bruikig langs in skottel

~~met ink.~~ met wyn durf jy 'n bietjie kul

wil die skilder kleure koed;
 en kykers intrek by sy spel?

en oor 'n vlek wat rooi wyn was.

16 Febr. 2004

Die deernetatke in die oggend
staan ingeëts, soos op 'n plaat:
dis lank nie herfs nie, maar die lig
Kom ~~ek~~ ^{al hoe meer} ~~dag~~ beklemmend laat.
soggenda *klar te laat.*
begin

*kom desendae
gans te laat*

So' het my dag met 'n versie wat by my ingewaaie
gekom het terwyl ek my tweede koppie tee drink.
En gister se memento mori klink nou so:

Die roemer, die wyn, die karaf
by 'n sewentiende-eeuse stillewe

Uit watter stofbedekte bottel
is dié karaf gevul?

Karaf staan buikig langs 'n skottel:
sy oesjaar ewiglik verhu.

In die skottel glim 'n skulp
langs driuwetrosse blink geswel,
maar oestervrees moet spoedig slulp:
die lewe is 'n sinnespel.

Die roemer, met geribde steel
het ongeval op die damas -
die skuius lig wat soos alles speel
verklap 'n vlek wat rooi wyn was.

Die oomblik, mens, is wat jy het:
hoe vlugtig ook sy ryk baeket.

Naskrif

271

Wag tot jy jou jare kry
voor jy lefdesverse lees

en pleeg, want laggende ontdek jy

L'amour was net 'n skim gewees.

Rembrandt - selfportret, 1669
in die Maurits-huis, Den Haag

bold
← klein
lettertjies

- Onder in glinsterende hoofdoek, gedra soos 'n baret,
- is hy oud en afgeskilferd, na binne gerig,
- ingeraam deur grys lokke en 'n wit halsdoek;
- en van links, onnabootsbaar, val die Rembrandt-sig.

□ Hy het gemoedsbewegings deurgrond, ook sy eie,
□ en die volle omvang van menswees gedek,

□ maar hier, in sy sterfjaar, lyk hy ontgogeld:

□ "Wie, deur ^{myself} ~~erasing~~ ^{verbruik}, wie is ek?"

Die onvoltooide selfportret (1659)

Die grondering is getaan met bloederige rooie,
en uit die verf rys reeds 'n skimpportret,
nóg verf moes kom: ná ryk impasto, dunner lagies:
wat het voltooiing dan belet?

Die studie was van meet af anders:
Kleiner as gewoonlik; op paneel ^{hout} geskilder, nie op doek.
Het Rembrandt teruggeskrik toe hy homself
in die ~~wasbael van 'n fetus~~ soek?

29 Julie 2006

hierdie bloedbad wou gaan
eie plasma

Enkidoe : de ars poetica

Die geval Enkidoe

de Bietjie klei en vogtigheid
was vir sy skepper oorgenoeg,
want in haar kop het haar konsep
van meet af aan gevoeg.

7 Sept 2006

Memento mori

Hy was in pottelbakker,

maar word nou self gevuur:

~~wie weet, kom uit sy kopie as~~ Kom uit sy skandel
in nuwe diepglasuur? kopie as

(?)

vrv

27 Junie 2008

in Boesmanlandse kloug

George Weideman ✓

~~Hij steek sy ploeg in die barre aarde
en haal na bo baroe, Kambro en Boesmanpatat :
die woorde syfer in sy verse in
of vint hul taal na die WAT.~~

it's not ee ?
Karee
daree

George Weideman

Hij druk sy ploeg in barre aarde
en haal baroe na bo:

poësie wag onder klippers verse ^{wag} skink vlak onder klippers
op die wat woordeliks glo. ^{of} die wat woordeliks glo.

Landscape's 7-day Richtersveld tour

Richtersveld – bergskap

Hier is suiwer wiskundig gedink, in klip
van elke vorm en soort; die begrip
woestyn word uitgeklaar, soos op 'n tekenbord
en voor jou oë sien jy berge word

uit skalie, sandsteen en graniet
en aangebrande doloriet;
laag op laag blou, tot later skyfiedun
waar berg en lug verenig op die kim;

vlaktes is daar ook, waar dagsome opgee,
pure rots, en strepe oker sand;
en strategies geplaas, soos wagte oor hul land,
die koker, die halfmens, 'n bont alewee.

~~'n Sandglas loop leeg, maar vul hom opnuut.
en só ook jou gees in dié sperrgebiet.~~

Hennie Aucamp
O 'okiep
19 Aug. 2005

*Ek dink die
slotkooplet moet
wegval; die
vorige reël is
al 'n exit line.*

^{N₂}
Variasie op Betjeman T

52

~~Hy het ou restaurants verkies,
aartappels skil en al:~~

~~nou is sy mond 'n wydoop gat
warin die aarde val.~~

~~warin die donker aarde val.~~

G

Memento mori. I (na John Betjeman)

Hy het ou restaurants verkies,
aartappels skil en al:

nou is sy mond 'n wydoop gat

warin die donker aarde val.

✓

Memento mori III

61 ✓

Green Rastzjette wat meer klepper,
haar kake is nou sonder spier —
maar by haar mond uit — Carmencita! —
hang steeds 'n bloedrooi angelier.